

ÇEVRE ETİKETİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı; sürdürülebilir çevre hedefleri doğrultusunda, yaşam döngüsü boyunca çevresel etkileri azaltılmış ürün veya hizmetleri teşvik etmek, tüketicilere doğru ve bilimsel temeli olan bilgi akışını sağlamak için gönüllülük esaslı çevre etiketi sistemi oluşturmak ve bu konudaki idari ve teknik hususlar ile sistemin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik ile oluşturulan çevre etiketi sistemi; ürün veya hizmetlerin doğal kaynak kullanımı ve hammadde aşamasından başlamak üzere üretim, kullanım, tüketim, geri dönüşüm gibi evrelerini de kapsayacak şekilde nihai bertaraf aşamasına kadar geçen yaşam döngüsünün bütün süreçlerinde, ekosistemlerin bozulmasını önlemeyi, doğal kaynakların tüketiminde çevre, insan, sağlık, iklim ve doğal yaşamın üzerindeki olumsuz etkileri azaltmayı amaçlamaktadır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ürün veya hizmetlere çevre etiketi verilmesi ile ilgili kriter belirleme ve geliştirme, başvuru, değerlendirme, çevre etiketinin şekli, kullanma izni, süresi, izleme, denetim, strateji belirleme, bilinçlendirme, tanıtım ve eğitim çalışmalarına ait usul ve esasların belirlenmesi ile ilgili yetki, görev ve sorumlulukları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik, Türkiye’de üretilen, dağıtılan, ihraç edilen veya ithalat yoluyla piyasaya sunulan ürün veya hizmetlere uygulanır.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü maddesi ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci ve 104 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
- b) Çevre etiketi: Bu Yönetmelik hükümlerine uygun, yaşam döngüsü boyunca çevresel etkileri azaltılmış ürünleri teşvik etmek ve tüketicilere doğru, yanltıcı olmayan, bilimsel temeli olan bilgi sağlamak için oluşturulmuş gönüllü bir ödüllendirme sistemini temsil eden işareti,
- c) Çevre etiketi kullanıcısı: Ürettiği, imal ettiği, ihraç ettiği, sunduğu, toptancı veya perakendeci olarak piyasaya sürdüğü ürün veya hizmetler için bu Yönetmelik usul ve esaslarına göre kendisine Bakanlık tarafından çevre etiketi verilmiş kişi veya kuruluşu,
- ç) Çevre etiketi kurulu: Ürün kriterlerini değerlendiren ve sistemin gelişimi için stratejik öneri ve görüşleri belirleyen kurulu,
- d) Çevre etiketi sistemi: Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi, çevre etiketi verilmesi ve kullanımını içeren sistemi,
- e) Çevre etiketine sahip ürün: Hammaddenin temininden başlamak üzere üretim, tüketim, kullanım ve kullanım ömrünü tamamladıktan sonra bertaraf edilmesini de içeren yaşam döngüsü süreçlerinde, aynı ürün veya hizmet grubunda yer alan diğer ürün veya hizmetlerle karşılaştırıldığında, çevreye karşı olumsuz etkileri azaltılmış ve bu etkilerin ürün veya hizmet grubuna göre belirlenmiş kriterlere uygunluğu kanıtlanmış ürünü,
- f) Çevresel etki: Yaşam döngüsü boyunca ürün veya hizmetin kısmen veya tamamen çevreye verdiği her türlü etkiyi,
- g) Çevresel performans: Bir ürünün çevresel etkiye sebep olan özelliklerinin yaşam döngüsü boyunca üretici tarafından değerlendirilmesi ve yönetimini,
- ğ) Doğrulama: Bir ürünün veya hizmetin belirlenmiş çevre etiketi kriterlerine uygunluğunu gösteren işlemi,
- h) Genel Müdür: Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünü,
- ı) Genel Müdürlük: Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğünü,
- i) Hizmet: Bir ticret veya menfaat karşılığında yapılan ya da yapılması taahhüt edilen mal sağlama dışındaki her türlü tüketici işleminin konusunu,
- j) Sözleşme: Çevre etiketi kullanmaya hak kazanan çevre etiketi kullanıcısı ile Bakanlık arasında yapılan yazılı anlaşmayı,
- k) Tedarikçi: Bir ürün veya hizmetin sunulabilmesi için firmaya girdi, hammadde, ürün sağlayan üreticiyi,
- l) Teknik inceleme komisyonu: Ürün veya hizmet gruplarına ait çevre etiketi kriterlerini belirleyen, geliştiren ve ilgili kriterlere göre uygunluğunu teknik açıdan inceleyen komisyonu,
- m) Tüketici: Ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi,
- n) Üretici: Bir ürünü üreten, imal eden, islah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan, üreticinin ülke dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca, ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- o) Ürün: Piyasaya arz edilen veya arz edilmesi hedeflenen malları,
- ö) Ürün veya hizmet grubu: Aynı amaca hizmet eden ve kullanım açısından aynı olan veya benzer fonksiyonel özellikleri olan ve tüketici tarafından benzer olarak algılanan ürün veya hizmetler grubunu,
- p) Ürün veya hizmet grubu kriteri: Çevre etiket sistemine dahil olan ürün veya hizmet grupları için nihai olarak Bakanlık tarafından belirlenen çevre etiketi alma şartlarını,

r) Yaşam döngüsü: Ürünün ham madde aşamasından bertarafına kadar birbirini izleyen ve birbirine bağlı olan süreçlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çevre Etiket Sistemi Temel İlke ve Gereklilikleri ile İlgili Hükümler

Çevre etiketi sistemi temel ilke ve hedefleri

MADDE 5 –(1) Çevre etiketli ürün veya hizmetlere talebi artıracak tedbirler alınır ve uygulanır. Bu maksatla; sistemi basitleştirmek ve çevre etiketinin kullanımı ile ilgili idari yükleri azaltmak için değerlendirme ve doğrulama usul ve esasları kolaylaştırılır. Talebin artırılması amacıyla teşvik araçları belirlenir ve uygulanır.

(2) Çevre etiketinin ülke genelinde toplum tarafından tanınması ve kabullenilmesi için sivil toplum kuruluşları ve tüketici örgütlerinin sistem içerisinde uygun süreçlerde yer alması sağlanır.

(3) Çevre etiketinin gelişimi ve yaygınlaşması için çevre ve ekonomi politikaları geliştirilir, ilerleme ve kalkınma programlarında dikkate alınır.

(4) Çevre etiketinin usulsüz ve yetkisiz kullanımını önlemek için denetim ve kontrol tedbirleri belirlenir ve uygulanır.

(5) Çevre etiketinin yetkisiz ve usulsüz kullanımının denetiminin uyumlu bir şekilde uygulanması amacıyla ilgili kurumlar arasında iş birliği, koordinasyon ve bilgi alışverişi sağlanır.

(6) Çevre etiketli ürün veya hizmetlerin kullanılmasının yaygınlaştırılması amacıyla kamu alımlarında çevre etiketli ürün veya hizmetleri tercih edici tedbirler belirlenir ve uygulanır.

Çevre etiketi sisteminin işleyişi

MADDE 6– (1) Ürün veya hizmetlere çevre etiketi verilmesi amacıyla çevre etiketi sistemi oluşturulmuştur.

(2) Çevre etiketi sisteminde TS EN ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler standardı dikkate alınmıştır.

(3) Çevre etiketi sistemi, Bakanlığın yönetimi ve koordinasyonu altında ilgili tüm paydaşlarla birlikte yürütülür.

(4) Bakanlık, sistemin etkin işleyişi, gelişimi ve uygulamadan kaynaklanan sorunların çözümü için gerekli tedbirleri alır.

Çevre etiketi sisteminin oluşturan unsurlar

MADDE 7 – (1) Çevre etiketi sistemi aşağıdaki unsurlardan oluşur:

a) Bakanlık,

b) Çevre etiketi kurulu,

c) Teknik inceleme komisyonu,

ç) Diğer kamu ve özel kurum/kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, çevre etiketi kullanıcısı, tüketici kuruluşları,

d) Konuya özgü olarak davet edilecek diğer katılımcılar.

(2) Unsurların, bu Yönetmelik ile kendilerine verilen tüm görevleri yapabilecek teknik bilgi, deneyime sahip olmaları aranır.

(3) Bakanlık üst düzey yönetimi ve uygunluk değerlendirmesi görevlerini yerine getirmekten sorumlu personel, bu Yönetmeliğe tabi ürün veya hizmetin tasarımı, imalatı, tedariki, birleşimi, kullanımı veya bakımı ile ilgili sorumlu gerçek veya tüzel kişi ya da kişiler ile çıkar ilişkisinde bulunamazlar. Bu durum yetkili kurumun çalışmaları için gerekli olan, değerlendirilen ürünlerin kullanımını veya bu ürünlerin kişisel amaçlar için kullanımını engellemez.

Çevre etiket sistemi ürün veya hizmet grubu kriter gereklilikleri

MADDE 8 – (1) Çevre etiketi kriterleri, çevre eylem planlarını da göz önünde bulundurarak ürünün çevresel performansını dikkate alır.

(2) En yüksek çevresel performansa ulaşmaya yönelik olarak, ürün veya hizmetlerin tüm yaşam döngüsü dikkate alınarak bilimsel bir temelde ürün veya hizmet grubu kriterleri belirlenir. Bu kriterlerin belirlenmesi ve geliştirilmesinde;

a) İklim değişikliğine ve biyolojik çeşitlilik üzerinde olumsuz etki yapan enerji tüketiminin azaltılması ve yenilenebilir enerji kullanımının teşvik edilmesi,

b) Atık oluşumu ve çevresel ortamın maruz kaldığı emisyonlar ile zararlı maddelerin fiziksel etkileri, kullanımı ve yayılımından kaynaklanan kirliliği,

c) Teknik olarak mümkün olan durumlarda, çevre ve sağlığa zararlı maddelerin daha güvenli maddeler ve/veya yöntemler ile değiştirilmesi,

ç) Ürün veya hizmetlerin kullanım ömrünün uzatılması ve yeniden kullanılabilirliğinin sağlanması yoluyla çevresel etkilerinin en aza indirilmesi,

d) Ürün veya hizmetlerin çeşitli yaşam döngüsü aşamalarında, sağlık ve güvenlik yönleri ile birlikte çevresel yarar ve zararları arasındaki net dengenin sağlanması,

e) İlgili ürün veya hizmet grubu için geçerli olduğu zamanlarda uluslararası veya ulusal veya bölgesel boyutta resmi olarak tanınmış TS EN ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler başta olmak üzere diğer çevre etiketleri için belirlenen kriterlere uyum,

f) Çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmetlerin planlanan kullanıma uygun olmasını sağlayacak gerekliliklerin karşılanması, hayvanlar üzerinde yapılan deneylerin mümkün olduğunca azaltılması dikkate alınır.

(3) Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin geliştirilmesi ve uygulanmasında ürün veya hizmetin çevresel performansının iyileştirilmesi ile mali ve idari yük arasında denge sağlanır. Küçük ve orta büyüklükte işletmelere orantısız idari ve ekonomik yük getirecek kriterler belirlenmemesine özen gösterilir. Ürün veya hizmetlerde daha yüksek çevre performansına ulaşılması hedeflenir.

(4) Kriter geliştirilmesi aşamasında 2/12/2011 tarihli ve 28130 sayılı Resmî Gazete’de

yayımlanan Ürünlerin Enerji ve Diğer Kaynak Tüketimlerinin Etiketleme ve Standart Ürün Bilgileri Yoluyla Gösterilmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri başta olmak üzere ilgili diğer mevzuat ve standartlara uyum sağlanması dikkate alınır.

Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi

MADDE 9 –(1) Yeni ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi ve mevcut ürün veya hizmet grubu kriterlerinin geliştirilmesi/güncellenmesi süreci aşağıda belirtilmiştir:

a) Kriter belirlenmesi ve geliştirilmesi/güncellenmesi süreci Çevre Etiket Kurulularından re'sen veya kişi/tüzel kişiler tarafından Bakanlığa başvuru gelmesi halinde başvuru Çevre Etiket Kurulu tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi durumunda süreç başlatılır.

b) Kriter belirlenmesi ve geliştirilmesi başvurusunda ilgili bilgi ve belgeler Bakanlığın internet sayfasında belirtilen formata uygun bir şekilde hazırlanarak Bakanlığa sunulur. Belirtilen bilgi ve belgeler formata uygun olarak hazırlanmadığı takdirde bilgi ve belgelerin tamamlanması için başvuru sahibine 6 ay süre verilir, aksi takdirde başvuru iptal edilir.

c) Bakanlık tarafından formata uygun başvurular Çevre Etiket Kuruluna görüşe gönderilir.

ç) Ürün veya hizmet grubu kriter belirlenme başvurusu Çevre Etiket Kurulu tarafından değerlendirilerek olumlu veya olumsuz görüş bildirilir.

d) Kriter belirlenme başvurusunun olumlu görüş aldığı durumda Bakanlık tarafından Teknik İnceleme Komisyonu oluşturulur.

e) Teknik inceleme komisyonu tarafından taslak ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili teknik değerlendirme raporu hazırlanır.

f) Teknik değerlendirme raporuna göre taslak kriterleri oluşturulur.

g) Taslak kriterler hakkında ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sektör temsilcileri, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşların görüşleri alınır.

ğ) Taslak kriterler nihai hale getirilinceye kadar paydaşlarla görüş alış verişleri ve toplantılar yapılır.

h) Alınan görüşler ve toplantılar çerçevesinde teknik inceleme komisyonu tarafından ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili nihai kriter taslağı hazırlanarak Çevre Etiket Kuruluna sunulur.

ı) Nihai taslak kriterlerin Çevre Etiket Kurulu tarafından değerlendirilerek uygun görülmesi halinde yayımlanmak üzere Bakanlığa sunulur.

i) Bakanlık tarafından nihai kriterler yayımlanır.

(2) Diğer TS EN ISO14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler ile geliştirilen kriterlerin bu Yönetmelik kapsamında ürün veya hizmet grubu kriteri olmasının teklif edilmesinde Bakanlık tarafından yayımlanan kısaltılmış prosedürler uygulanır.

(3) Daha önceden belirlenmiş kriterlerde esaslı ve kapsamlı revizyonlar yukarıdaki prosedüre tabidir. Bu kapsamlı revizyonlar dışında kritere uyumu ve çevresel performansının değerlendirilmesini etkilemeyecek değişiklikler için Bakanlık tarafından yayımlanan prosedürler uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlere veya Hizmetlere Çevre Etiket Verilmesi ile İlgili Başvuru Süreçleri

Çevre etiketi başvurusunda gerekli evraklar

MADDE 10 – (1) Çevre etiketi başvurusunda gerekli evraklar şunlardır:

a) Başvuran özelya da tüzel kişinin tanıtımı, adresi, iletişim bilgileri ve başvuru yapacağı ürün veya hizmete ait başvuru dilekçesi,

b) Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanan şirket kuruluş senedi, ana sözleşmesi veya tüzüğü,

c) Kurum/kuruluşları temsile yetkili kişi veya kişilerin noter onaylı imza sirküleri,

ç) Başvuru sahibinin ürün veya hizmet ile ilişkisi,

d) Ürün veya hizmetin ticari açıdan tanıtılması,

e) Başvuru ücretinin Bakanlık döner sermaye işletmesi müdürlüğü hesabına yatırıldığına dair dekont,

f) Başvuru yapılacak ürün veya hizmet kriterleri ile ilgili bilgi ve belgeler,

g) Bakanlığın talep ettiği diğer bilgi ve belgeler.

Çevre etiketi başvuru süreci ve değerlendirilmesi

MADDE 11 – (1) Üreticiler, imalatçılar, ihracatçılar, ithalatçılar, hizmet sağlayıcılar, toptancı ve perakende satıcılar, Bakanlık tarafından uygun görülen ve çevre etiketi alınmasında menfaati olan kişi ve kuruluşlar, belirtilen formata uygun olarak istenilen bilgi ve belgelerle çevre etiketi başvurusuna müracaat eder.

(2) Çevre etiketi başvuru süreci aşağıdaki aşamalardan oluşur:

a) Başvuru dosyası hazırlanır ve Bakanlığa sunulur.

b) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından 30 takvim günü içerisinde inceler, eksiklikler tebliğ tarihinden itibaren en geç 60 takvim günü içerisinde tamamlanmaz ise başvuru iade edilir.

c) Bakanlık tarafından uygun görülen başvurular için teknik inceleme komisyonu oluşturulur.

ç) Ürün veya hizmet kriterlerine uyum ve diğer teknik hususlar başvuru tarihinden itibaren 90 takvim günü içerisinde değerlendirilir ve çevre etiketi teknik raporu hazırlanır.

d) Teknik inceleme komisyonu tarafından oluşturulan nihai teknik rapor ve teknik raporun yeterli olmadığı ve gerekli görüldüğünde yerinde doğrulama raporu karar için Bakanlığa sunulur.

e) Başvurunun kriterlere uygun olması durumunda Bakanlık tarafından çevre etiketi verilir.

f) Senelik çevre etiketi kullanımı için belirlenen bedeller, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine ödenir.

(3) Bakanlık yerinde doğrulama gerçekleştirebilir veya bu görev için teknik inceleme

komisyonu dışında yetkili temsilci/temsilciler atayabilir.

(4) Teknik inceleme komisyonu tarafından yaptırılması istenen doğrulamalardan kaynaklanan masraflar başvuru sahibi tarafından karşılanır.

(5) Çevre etiketinin şekli Bakanlık tarafından yayımlanan çevre etiketi şekline uygun olmak zorundadır. Etiketle bulunacak bilgiler Bakanlık tarafından belirlenir.

Çevre etiketi verilmeyecek haller

MADDE 12 – (1) Aşağıdaki hallerde çevre etiketi verilmez:

a) 11/12/2013 tarihli ve 28848 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik kapsamında toksik, çevreye zararlı, kanserojen, mutajen, üreme sistemine toksik olarak sınıflandırılma kriterlerini karşılayan madde veya karışımı içeren ürünler,

b) 23/06/2017 tarihli ve 30105 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğin 47 ncimaddesinde tanımlanan özellikleri taşıyan kimyasalları içeren ürünler,

c) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde tanımlanan maddeleri içeren ürünlerin özel kategorileri için; bu maddelerin ikamelerinin, alternatif maddelerin veya kullanımlarının teknik olarak mümkün olmadığı durumlarda veya aynı kategorideki diğer ürünlere kıyasla ciddi ölçüde daha yüksek çevresel performansa sahip olan ürünler olması durumunda, Bakanlık birinci fıkradan istisnalar yapmak üzere ölçütler uygulayabilir. (b) fıkrasında yazılı Yönetmeliğin 47 nci maddesindeki kriterleri karşılayan ve aynı Yönetmeliğin 49 uncu maddesindeki prosedür kapsamında tanımlanan kendi halinde ve ağırlıkça %0,1’den yüksek konsantrasyonlarda karışım/eşya içinde bulunan veya kompleks bir eşyanın homojen bir parçası olan maddeler için herhangi bir istisna yapılamaz,

ç) 7/6/2011 tarihli ve 27957 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıbbi Cihaz Yönetmeliğinde ve 24/12/2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelikte tanımlanan tıbbi ürünler, veteriner tıbbi ürünler ile tıbbi cihaz ve malzemeler,

d) Yem ve gıda ürünleri.

(2) Bakanlık çevre etiketi sürecinde birinci fıkrada yer alan hükümlere ek olarak çevreye zararlı ürünler için ayrıca kısıtlama kararı alabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çevre Etiketinin Kullanımı ve Yükümlülükler

Sözleşme imzalanması, uygulanması ve feshedilmesi

MADDE 13 –(1) Bakanlık ile çevre etiketi almaya hak kazanan başvuru sahibi arasında sözleşmenin imzalanması ile başvuru sahibi çevre etiketi kullanıcısı sıfatını alır. Bakanlık sözleşmeye ürün veya hizmet grubu kriteri, çeşidi ve özelliklerine bağlı olarak ek hükümler koyabilir.

(2) Bakanlık, çevre etiketi kullanıcısının bu Yönetmelik hükümlerini ihlal ettiğini tespit etmesi halinde bu durumu çevre etiketi kullanıcısına iadeli taahhütlü olarak başvurudaki geçerli adresine yazılı olarak bildirmek suretiyle sözleşmeyi tek taraflı olarak feshedebilir ve çevre etiketi kullanma iznini iptal eder.

(3) Çevre etiketi kullanıcısı, Bakanlığa 3 ay öncesinden göndereceği yazılı bildirim ile her zaman sözleşmeyi feshedebilir ve çevre etiketi kullanımından vazgeçebilir.

Çevre etiketinin kullanımı

MADDE 14 – (1) Çevre etiketi, çevre etiketi kullanıcısı tarafından bu Yönetmelik ve buna bağlı olarak düzenlenen sözleşmede belirtilen prensip, usul ve esaslara uygun olarak kullanılır.

(2) Ürün veya hizmet üzerinde yapılacak kriterlere uyumu ve çevresel performansının değerlendirilmesini etkilemeyecek değişiklikler için yeni bir başvuru veya çevre etiketi alınması gerekmez. Çevre etiketi kullanıcısı bu tür değişiklikleri Bakanlığa yazılı olarak bildirir. Bakanlık gerekli gördüğünde ürün veya hizmet grubu kriterlerini doğrulamak için inceleme yapar/yaptırır.

(3) Çevre etiketi kullanıcısı; yanlış, yanıltıcı veya çevre etiketi bütünlüğüne zarar verecek reklam, ifade, etiket veya logo kullanamaz.

(4) Bakanlık, çevre etiketi kullanım izni alan ürün veya hizmetin, ilgili kriterlere, bu Yönetmelik ve sözleşme hükümlerine uygunluğu için her zaman denetleme yapabilir/yaptırabilir.

(5) Çevre etiketi kullanıcısı, kullanım yükümlülük ve hükümlerini karşılayamadığı durumlarda bu durumu Bakanlığa bildirir ve yükümlülükler yerine getirilinceye kadar çevre etiketini kullanamaz.

(6) Bakanlık, çevre etiketi kullanıcısının bu Yönetmeliği veya sözleşme hükümlerini ihlal ettiğini tespit ettiği durumlarda çevre etiketi kullanım iznini dondurur veya iptal eder.

(7) Bakanlık, çevre etiketi verilmesi veya kullanımından kaynaklı olarak çevre etiketi kullanıcısı veya üçüncü bir tarafın uğradığı zarardan sorumlu tutulamaz.

(8) Çevre etiketi kullanımı 4 yıl süre için verilir. Süre bitiminden 180 gün önce talep edilmesi halinde Bakanlık tarafından teknik inceleme komisyonuna yaptırılan değerlendirme sonucunda süre uzatılabilir.

(9) Yürürlükteki ürün veya hizmet grubu kriterlerine uygunluğu sağladığı sürece çevre etiketi kullanıcısı, çevre etiketini kullanabilir. Kriterlerin yenilenmesi durumunda yeni kriterlere uyum için çevre etiketi kullanıcısına 6 ay geçiş süresi verilir, 6 ay içinde yeni kriterlere uyumluluğun kanıtlanması gerekir. Çevre etiketi kullanıcısı sözleşmesini yenilemek istememesi durumunda stoklarında bulunan çevre etiketli ürünlerini tüketmesi için en fazla 1 sene süre verilir. Bu süre içinde piyasaya arz edilemeyen ürünlerde çevre etiketi kullanılmaz.

(10) Çevre etiketinin kullanma süresinin bitmesi halinde çevre etiketi kullanıcısı çevre etiketini kullanamaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sistem Unsurlarının Kuruluşu, Yetki, Görev ve Sorumlulukları

Bakanlığın görev ve sorumlulukları

MADDE 15 – (1) Bakanlığın görevleri aşağıda belirtilmiştir:

- Bakanlık çevre etiket sisteminin sahibi ve yürütücüsüdür,
- Çevre etiket sisteminin işleyişini yönetir, etkin uygulanması için gerekli koordinasyon ve yönlendirmeleri yapar,
- Çevre etiketi kurulu üyelerini oluşturur,
- Teknik inceleme komisyonunu oluşturur,
- Ürün veya hizmet grubu kriterlerini yayımlar,
- Çevre etiketi başvurularını kabul eder, teknik değerlendirme, doğrulama, pazarlama, tanıtım, bilinçlendirme, eğitim, kriter belirleme ve geliştirme süreç ve koordinasyonunu yürütür veya yürütülmesini sağlar,
- Çevre etiketinin kullanımının izlenmesi ve gözetimini yapar veya yapılmasını sağlar,
- Sistemin işleyişi için gerekli başvuru ve senelik çevre etiketi kullanım ücretlerini tahsil eder, kamu tarafından yapılacak olan destekler için bütçe hazırlar,
- Ürünlere veya hizmetlere çevre etiketi verilmesi kapsamında kurum/kuruluşlara yetki devri yapabilir.

Çevre etiketi kurulu

MADDE 16 –(1) Çevre etiketi kurulu üyeleri; Genel Müdür veya yetkilendireceği bir Genel Müdür Yardımcısının başkanlığında, kamu kurum/kuruluşları, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve ilgili paydaş temsilcilerinden seçilerek Bakanlık tarafından oluşturulur.

(2) Çevre etiketi kurulunun çalışma usul ve esasları aşağıdaki şekildedir:

- Çevre etiket kurulu yılda en az 2 defa toplanır. Toplantı yeter sayısı salt çoğunluktur. Kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır.
- Çevre etiketi kurulu gerektiğinde Bakanlığın talebine veya kriter belirlenmesine ilişkin başvurulara göre toplanır.
- Çevre etiketi kurulunu oluşturan üyelerin masrafları kendilerini temsil eden kurum veya kuruluş tarafından karşılanır.

(3) Çevre etiketi kurulunun görevleri şunlardır:

- Çevre etiketi verilebilmesi için ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi veya belirlenmiş ürün veya hizmet grubu kriterlerinin geliştirilmesi için Bakanlığa görüş bildirmek,
- Teknik inceleme komisyonu tarafından iletilen ürün veya hizmet grubu kriterleri ile ilgili nihai taslak kriterlerini değerlendirmek, uygun görülmesi halinde yayımlanmak üzere Bakanlığa sunmak,
- Çevre etiket sisteminin işleyişi ve gelişimi hakkında stratejik görüş bildirmek.

Teknik inceleme komisyonunun görev ve sorumlulukları

MADDE 17 – (1) Teknik inceleme komisyonu Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Teknik inceleme komisyonunun görevleri şunlardır:

- Ürün veya hizmet grubu kriterlerinin belirlenmesi ve geliştirilmesi için teknik inceleme yapmak ve rapor hazırlamak,
- Ürün veya hizmet başvurularının değerlendirmesi için başvuruların kriterlere uygunluğunu incelemek ve doğrulamasını yaparak teknik rapor hazırlamak,
- Çevre etiketinin kriterlere uygunluğunu denetlemek,
- Bakanlık tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Çevre etiketinin şekli

MADDE 18 –(1) Çevre etiketinin rengi, logosu, boyutları, ürün grubu, kriter ve tescil bilgilerinin etiketi üzerinde konumlandırılması, Bakanlık tarafından belirlenir ve ilan edilir.

Piyasa takibi ve çevre etiketi kullanımının kontrolü

MADDE 19 – (1) Çevre etiketinin kullanımının kontrolünde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla kurumlar arası işbirliği ve bilgi alışverişi sağlanır.

(2) Bakanlık, çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmet ile ilgili şikâyetten çevre etiketi kullanıcıyı haberdar eder ve çevre etiketi kullanıcısının şikâyete tebliğ tarihinden itibaren 7 gün içinde cevap vermesini ister. Bakanlık şikâyetçi bilgilerini gizli tutar.

(3) Bakanlık, çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmetlerin belirlenen kriterlere uymadığını veya bu Yönetmelik hükümlerine uygun çevre etiketinin kullanılmadığını tespiti halinde çevre etiketi kullanıcısının çevre etiketi kullanımı yasaklanır; yasaklama kararını web sitesinde veya uygun araçlarla duyurabilir.

Diğer ülke çevre etiketlerinin tanınması

MADDE 20 –(1) Bakanlık TS EN ISO 14024 Tip I Çevre Etiketlemesi, Prensipler ve Yöntemler Standardına uygun, 66/2010/EC sayılı Avrupa Birliği Tüzüğüne diğer ülke çevre etiketi sistemleri tarafından verilmiş ve aynı ürün veya hizmet grubuna ilişkin etiketlerinin tanınmasına karar verebilir. Tanınan sistemde çevre etiketi verilmesi için oluşturulan ürün veya hizmet grubu kriterleri, mevcut kabul edilen ulusal ürün grubu kriterlerinden daha düşük sınırlamalar içeremez.

Çevre etiketinin tanıtımı ve kullanılmasının teşvik edilmesi

MADDE 21 –(1) Bakanlık çevre etiketi sisteminin kullanımını tanıtmak amacıyla diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde bir eylem planı belirler ve uygular.

(2) Farkındalık yaratmak amacıyla uygun iletişim araçları ile tanıtım, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim kampanyaları düzenlenir.

(3) Çevre etiketli ürün ve hizmetlerin kullanılmasını teşvik etmek için tanıtım, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim çalışmalarının yanında teşvik tedbirleri de alınır.

(4) Bakanlık ayrıca; kamu alımı yapan kurum ve kuruluşların çevre etiketi taşıyan ürünleri tercih etmelerine ve teknik şartnamelerde ürün veya hizmet kriterlerinin kullanılmasına yönelik olarak bilgilendirme ve tanıtım çalışmaları yapar.

(5) Bakanlık, tüketicilerin çevre etiketi taşıyan ürün veya hizmetleri talep etmelerini sağlayıcı tedbirleri alır, tanıtım, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapar.

(6) Bakanlık, çevre etiketi ürün veya hizmet grubu kriterini belirleme, kriter geliştirme, çevre etiketi değerlendirme süreci, doğrulama, teknik rapor hazırlama, her türlü tanıtım, toplantı, bilgilendirme, bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları ile ilgili hizmet alabilir.

Bilgi ve belge güvenliği

MADDE 22 –(1) Çevre etiketi başvurusu yapan firmaların ürün veya hizmetlere ait gizli kalmasını istediği bilgi ve belgeler, Bakanlık tarafından değerlendirilir ve uygun görülmesi halinde gizli tutulur.

(2) Tedarikçi, çevre etiketi başvurusu yapan firma ile bilgi ve belgelerini paylaşmak istemediği takdirde Bakanlığa doğrudan iletebilir.

Çevre etiketi başvuru bedeli

MADDE 23 –(1) Çevre etiketi başvurusu için başvuru sahibi tarafından miktarı Bakanlık tarafından belirlenecek başvuru ücreti ödenir. Başvuru ücreti ödenmeden başvuru değerlendirmeye alınmaz.

(2) Bakanlık çevre etiketi kullanım bedelini yıllık olarak belirler. Çevre etiketi kullanıcısı Bakanlığın belirlemiş olduğu yıllık ücreti öder. Bakanlık yıllık ücreti ödenmeyen ürün veya hizmetlere ait çevre etiketini iptal eder. Yıllık ücretin kapsadığı dönem çevre etiketinin verildiği tarih itibarıyla başlar.

(3) Bu Yönetmelik kapsamında alınacak ücretler her yıl Bakanlık döner sermaye işletmesi tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sayfasında yayımlanan birim fiyat listesi uygulanır.

Yaptırımlar

MADDE 24 –(1) Çevre etiketini izinsiz veya taklit ederek kullananlar ile başvuru esnasında sahte belge kullanan kişiler ve bu Yönetmelik kapsamında ticari sır sayılabilecek bilgi ve belgeleri yetkisiz kişilere veren ve ifşa edenler hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Yürürlük

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.